Rocznik sześćdziesiąty siódmy.

Urzędowy Orędownik Kościelny

dla diecezji chełmińskiej.

Nr. 9. **Poniedziałek, 16-go grudnia** **1924.**

Konta u P. K. O. w Poznaniu wzgl. Warszawie. — (Konta poniżej 200.000 są u P. K. O. Warszawa).

a) Nr. 200 331 Biskupi Jen. Wikarjat Chełmiński.
b) Nr. 205 413 Kasa Kancelarji Biskupiej.
c) Nr. 200 562 Kasa Kapituły Chełmińskiej.
d) Nr. 200 255 Kasa posiłkowa ks. ks. Emerytów diecezji Chełmińskiej.
c) Nr. 202 549 Directorium Sod. Ignatianae.
f) Nr. 200 717 Komitet Stow. Św. Bonifacego i Wojciecha.
g) Nr. 205 576 Prokuratura seminarjum duchownego Pelplin — telef. 69.
h) Nr. 144 974 Dzieło św. Dziecięctwa Kraków, Kleparz 19.
i) Nr. 160 138 Rada diec. Chełmińskiej w Pelplinie (Tow. Misyjne).

Treść:

93.

SEGRETERIA DI STATO
DI SUA SANTITA

№ 35/310.

Dal Vaticano die 15 Octobris 1924.

Illustrissime ac Reverendissime Domine.

Tuum animum Sanctitatis Suae egregie studiosum, quum aliis saepe argumentis testari soleas, tum proxime ostendisti largitate summae Zl. p. 623 quam Eidem per Apostolicum Poloniae Nuntium, pie obtulisti.

Scito igitur id officium accidisse Beatissimo Patri peracceptum. De quo cum plurimas gratias agat Amplitudini Tuae Augustus Pontifex, Deum rogat ut Te caelistium donorum copia cumulare velit. Quorum auspicem et benevolentiae Suae testem, tibi cunctoque tuo clero ac populo Apostolicam Benedictionem amantissime largitur.

Haec tibi renuntians, sensus aestimationis maximae erga te meae profiteor, quibus sum et permanere gaudeo.

Amplitudini Tueae addictissimus
sig. P. Card. Gasparri.

Ill. mo ac Rev. mo Domino
Augustino Rosentreter,
Episcopo Culmensi Pelplini.

94.

Dokument

dotyczący przyłączenia wsi Krzewa z wybudowaniami do parafji przodkowskiej; odłączenia ich z parafji żukowskiej.

Mieszkańcy wsi Krzewa razem z gospodarzami wybudowań tejże gminy wnieśli o wyłączenie ich z parafji Żukowskiej i przyłączenie do gminy kościelnej przodkowskiej.

Po zbadaniu położenia rzeczy i wysłuchania przedstawicieli stron zainteresowanych, wyłączam

niniejszem na podstawie uchwał obustronnych korporacyj kościelnych Żukowskich i Przódkowskich mieszkańców wsi Krzewa z wybudowaniami z parafji Żukowskiej przyłączając ich równocześnie do gminy Przódkowskiej z powodu udogodnienia duszpasterstwa.

Powyższe rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Orędowniku kościelnym.

Pelplin, dnia 1-go lipca 1924 r.

Biskup Chełmiński.

Toruń, dnia 20 listopada 1924 r.

Na zasadzie ogólnej Ustawy Krajowej (II — 1! §§ 328 i nast.) zatwierdzam Dokument Władzy Biskupiej Diecezji Chełmińskiej z dnia 1. VII. 24 r. nr. G. W. 3496 i postanawiam, że w myśl tegoż dokumentu z chwilą ogłoszenia niniejszego dekretu mieszkańcy wsi Krzewa położonej w powiecie kartuskim razem z gospodarzami wybudowań tejże gminy, mają być wydzieleni z parafji Żukowskiej a przyłączeni do parafji Przodkowskiej.

Wojewoda:

(L. S.) w z. Stosik.

95.

Dekret.

Dla ułatwienia duszpasterstwa dla mieszkańców Błądzimia (Rykowiska), wsi należącej do parafji Świekatowskiej, i okolicy urządzono dn. 15. 12. 1923 osobną stację duszpasterską. Poświęcenie nowo wybudowanego kościoła odbyło się dn. 16. 12. 1924. Do tej stacji przyłącza się aż do dalszego rozporządzenia oprócz Karolewa (uchwały korp. kośc. w Bysławiu z dn. 23. 2. i 27. 3. 24) następujące miejscowości z parafji Świekatowskiej, których mieszkańcy mają bliżej do Błądzimia niż do Świekatowa:

1) Błądzim z Rykowiskiem,
2) Franciszkowo,
3) Krupocin,
4) Leśnictwo Bukowieckie,
5) Ostrowite z Zaciszem, Hutę, Slępiska.

96.

W domu rekolekcyjnym OO. Jezuitów w Dziedzicach (Śląsk Cieszyński) mogą P. T. Kapłani odprawiać w każdej porze roku rekolekcje pojedynczo sami lub pod kierunkiem jednego z Ojców. Zgłoszenia przyjmuje: Ks. Józef Bok T. J., rektor.

97.

Dziekani winni przy tradycjach zdać inwentarz żelazny żywy i martwy na podstawie „Inwentarjum" a przy rewizjach zbadać, czy na podstawie „Inwentarjum" jest cały inwentarz żywy i martwy co do jakości i liczby.

98.

O ile banki zatrzymały złożone papiery wartościowe na pokrycie kosztów administracyjnych zarządy kościelne wniosą niezwłocznie o wydanie wszystkich sztuk, a jeśli wylosowane zostały, o wydanie równowartości zakupionych w miejsce wylosowanych.

Koszta administracyjne płaci Kasa kościelna osobno.

Księża dziekani winni przy rewizjach zważać, czy zarządy wnieśli o wydanie papierów wartościowych i z jakiem skutkiem.

Pelplin, dnia 29. listopada 1924 r.

99.

Przypominamy zarządom kościelnym, że Obligacje pożyczek państwowych długo i krótkoterminowych i premjówki z roku 1920 muszą być do końca grudnia b. r. zgłoszone do wymiany na nową pożyczkę konwersyjną, inaczej tracą swoją wartość.

100.

Posada katechety Pomorskiego Krajowego Zakładu dla Głuchoniemych we Wejherowie zawakowała.

Kandydaci. którzy byliby gotowi, objąć stanowisko katechety dla głuchoniemych zechcą sie zgłosić u niżej podpisanego Bisk. Jeneralnego Wikarjatu.

Katecheta dla głuchoniemych ma pobory 8. klasy i wolne mieszkanie.

101.

Towarzystwo „Dom Księży Polskich w Truskawcu".

Z Zarządu Towarzystwa otrzymujemy następujące pismo, które oceniając jego znaczenie, chętnie zamieszczamy:

Z powszechnie znanych dobroci i skutecznych wód leczniczych w Truskawcu korzysta rok rocznie wielu księży, szukając tam poratowania zdrowia w przewlekłych chorobach reumatyzmu czy artretyzmu, chorobach pęcherza, czy niedomaganiach serca i innych. Można śmiało obliczać, iż li-

czba kuracjuszy-księży w czasie sezonu dochodzi lub nawet przekracza cyfrę 200 osób. Jest to cyfra poważna. a mimo to do ostatnich lat nie posiadało duchowieństwo własnego domu, ale zmuszone było szukać mieszkań po willach uzdrowiska. Dopiero w r. 1922 dawniej już poruszana i omawiana myśl stworzenia własnego domu dla księży poczęła się realizować, a mianowicie głównie dzięki zabiegom proboszcza z Tłumacza ks. kanonika Tabaczkowskiego zawiązała się spółdzielnia pod nazwą: „Towarzystwo — Dom Księży Polskich w Truskawcu" Zarząd Towarzystwa z ks. senatorem Stychlem z Poznania jako prezesem na czele rozpisał odezwę do duchowieństwa, zapraszając księży do wpisywania się na członków Towarzystwa i wpłacania udziałów, wynajął osobną willę tuż obok kościoła w dogodnem położeniu i otworzył pensjonat. Niestety z powodu stosunków gospodarczych w państwie, inflacji i dewaluacji pieniądza, mimo. iż zgłosiło się 497 księży na członków, Towarzystwo nie mogło przystąpić do zakupu parceli i budowy domu. Dopiero na ostatniem Walnem zgromadzeniu Towarzystwa, które odbyło się z końcem sierpnia w Truskawcu, postanowiono wobec ustabilizowania złotego zakupić parcelę i rozpocząć z wiosną 1925 r. budowę jednego skrzydła, mającego stanąć domu księży. Walnemu Zgromadzeniu przewodniczył w zast. nieobecnego prezesa ks. prob. Krzysica z Wieprza, a szczegółowe sprawozdanie z działalności Zarządu i Dyrekcji złożył dyr. Towarzystwa ks. kan. Tabaczkowski. poświęcając wspomnienie zmarłym członkom: śp. ks. arcb. Bilczewskiemu, ks. biskupowi Pelczarowi i oddanemu sprawie Towarzystwa prob. z Drohobycza śp. ks. Rozmarynowskiemu. Z powodu rezygnacji ks. sen. Stychla został wybrany prezesem ks. Kazimierz Dziurzyński. kanonik kapituły metropol. we Lwowie, sekretarzem ks. L. Kasprzyk z Krakowa. Na wniosek ks. dyr. Borowego ze Śniatyna uchwalono Zarządowi i Dyrekcji absolutorjum, poczem omawiano dalszy rozwój Towarzystwa. Uchwalono zakupić jedną część parceli obok kościoła i z wiosną podjąć budowę. oraz pertraktować o zakupno dalszych części parceli.

Tak więc sprawa budowy domu księży w Truskawcu stanęła na realnym gruncie. Rozchodzi się teraz o to, by znaleść potrzebne fundusze na budowę. Zarząd i Dyrekcja Towarzystwa w przekonaniu, iż ogół duchowieństwa rozumie konieczność wzniesienia własego domu w miejscowości kuracyjnej tego znaczenia jak Truskawiec, gdzie niemal co drugi ksiądz zmuszony jest szukać zdrowia. roześle do wszystkich księży w Polsce, odezwę z wezwaniem gorącem, by ci z księży, którzy już są członkami pomnożyli swe udziały a inni, by wszyscy solidarnie wpisali się na członków. Wysokość udziału wynosi 25 zł. wpisowe 1.50 zł. Udziały można wpłacać wprost przez Pocztową Kasę Oszczędności nr. konta 151,457, można wpłacać także miesięcznie na raty. Nie wątpimy, iż ogół duchowieństwa poprze tak piękną i pożyteczną a swoją własną sprawę i Towarzystwo będzie mogło już z wczesną wiosną przystąpić na zakupionej parceli do budowy domu.

102.

Pielgrzymka polska do Rzymu w roku jubileuszowym 1925.

Bardzo wiele osób. zgłaszając swój udział w pielgrzymce jubileuszowej, prosi o szczegółowe informacje lub odpowiedź na stawiane pytania. Komitet wykonawczy, nie będąc w stanie każdemu z osobna odpisywać, będzie informował uczestników pielgrzymki przez dzienniki.

1. Pielgrzymka wyjedzie z Polski 27 kwietnia 1925 — w Rzymie będzie bawić od 2—12 maja, powrót do kraju nastąpi około 17-go maja 1925 r.

2. O paszport będzie się czas starać w lutym i marcu roku przyszłego. Każdy będzie musiał osobiście wyrobić sobie paszport w swojem starostwie i zapłacić jego koszta — wizy paszportów załatwi i opłaci Komitet.

Po zamknięciu listy zgłoszeń poczyni Komitet starania u Władz o ulgi paszportowe. które niebawem poda do wiadomości uczestników.

3. Również każdy funkcjonarjusz państwowy sam musi prosić o urlop swą Władzę przełożoną, Komitet zaś wniesie prośby do Władz centralnych, by na udzielanie urlopów na pielgrzymkę zezwoliły.

4. Gdzie i w jakiej wysokości składać pieniądze, będzie podane przez dzienniki w listopadzie. Ostateczny termin do uiszczania wpłaty będzie do końca stycznia 1925. Ceny poprzednio podane nie będą podwyższone, w cenach tych objęta jest podróż koleją tam i z powrotem, całe utrzymanie, wizy paszportów, wstępy na wystawę misyjną, do muzeów i doróżki do miejsc dalszych.

Dojazd z domu do stacji. na której się wsiada do pociągu pielgrzymkowego, odbywa się na własny koszt.

Czy będzie można wracać osobno i korzystać z ulg, wyjaśni się później.

5. Wszystkie klasy jadą w wagonach osobowych, każdy uczestnik będzie miał do siedzenia zapewnione. Osobnych wozów sypialnych nie będzie.

6. W Rzymie będą pielgrzymi rozmieszczeni według klas w kilku punktach, z zapewnieniem przyzwoitego noclegu i utrzymania — a dla zwiedzania miasta podzieleni n grupy z osobnemi przewodnikmi. Gdy trzeba będzie reprezentować całą pielgrzymkę np. na audjencji, w czasie nabożeństw itp. występować będą wszyscy wspólnie.

7. W pielgrzymce mogą brać udział nietylko księża, ale i świeccy obojga płci.

8. Po uiszczeniu pieniędzy, każdy uczestnik otrzyma legitymację opatrzoną pieczęcią Komitetu, która mu ułatwi uzyskanie paszportu, a nadto drukowany przewodnik, w którym znajdzie informacje o zaopatrzeniu się na podróż, o stroju na audjencję u Ojca św., szczegółowy rozkład jazdy i program pielgrzymki.

W miarę potrzeby dalsze informacje będzie Komitet podawał do wiadomości częściowo przez Kmitety diecezjalne, częściowo przez dzienniki.

Ks. Dr. Wojciech Tomaka
Przewodniczący Komitetu wykonawczego.

103.

Bywają wnioski o facultas benedicendi nowych dzwonów. Zwraca się uwagę Zarządów kościelnych na to, że przed sprawieniem dzwonów należy powziąć formalną uchwałę obu korporacyj kościelnych i takową przedłożyć władzom zwierzchniczym.

Dzwony stanowią integralną część kościoła, do utrzymania których obowiązany patron i parafja.

104.

Z polecenia Najprzewielebniejszego Arcypasterza bierzmował Najprzewielebniejszy ks. biskup-sufragan
w Kowalewie 26/27 lipca 3028,
w Grudziądzu 4/7 września 8636,
w Drzycimiu 11/13 października 2244,
w Cekcynie 13/14 października 1082,
w kaplicy Coll. Marjanum 23 listopada 145.

105.

Dyrektorjum.

Directorium off. divini cum Elencho pro 1925 będzie wysyłane w połowie grudnia r. b. Przewielebni Księża Dziekani zechcą potrzebną ilość egzemplarzy u ks. dyrektora kancelarji Schütta zamówić nadsyłając zarazem 4 złote za egzemplarz. Uprasza się też o dołączenie odpowiedniej kwoty na frankowanie paczek.

Pelplin, 6. grudnia 1924.

Intencje mszalne.

Wszystkie intencje ad ment. Epp. et rat. binat. i wogóle **wszystkie** intencje mszalne (i stipendje) uprasza się przysyłać **tylko** na P. K. O. nr. **205,413!**

106.

Personalia.

Instytucję kanoniczną odebrali:

ks. Jan Zakryś proboszcz z Klonówki na beneficjum we Wąbrzeźnie.

ks. Władysław Lamparski wikary z Subków na beneficjum w Rumji;

Mianowano prokuratora i prof. Coll. Mar. ks. Waltera Schütta dyrektorem kancelarji Biskupiej, ks. Wincentego Kolczyka prof. Coll. Mar., prokuratorem tamże, ks. katechetę Rapiora wikarym w Kościerzynie.

Nakładem Biskupiego Jeneralnego Wikarjatu. Czcionkami Drukarni i Księgarni T. z o. pr. w Pelplinie.